litsanum voru tveir kosnir: Héðinn Valdimarsson skrifstofustjóri og Hallbjörn Halldórsson prentari. Hefir aldrei fyr orðið slík sókn við bæjarstjórnarkosningar afhálfu kjósenda.

Jarðræktarfélag Reykjavíkur.

Á fundi í Jarðræktarfélagi Reykjavíkur 28. nóvember síðast liðinn, flutti undirritaður formaður félagsins erindi um tilbúinn áburð, með tilliti til notkunar hans næsta vor, á land það er sléttunarvélin (þúfnabaninn) hefir tætt í sundur íhaust. Fer hér áeftir útdráttur úr erindinu.

Vér munum allir vea sammála um það, að æskilegast sé að koma landinu sem fyst í rækt. Sumt af því mun þó verða ofblautt til ræktunar eins og það er, og því óumflýjanlegt að gera í það skurði eða lokræsi, er þá ráð að nota skurðplóginn nýja, ef gera skal lokræsi í mýrajarðveg. Þá eru sjálfsagt víða mishæðir sem jafna þarf. Að þessum verkum loknum, og ef til vill fyr, kemur til þess, sem er aðalatriðið við ræktunina, og það er áburðurinn.

Áríðandi er að geta borið sem mestan og beztan áburð í flögin, undir því er það aðallega komið hve fljótt þau komast í rækt. Vitanlega verður að nota alt, sem til fellur af áburði. Búpeningsáburðurinn er víðast enginn til, og þar sem eitthvað er um hann, veitir ekki af honum á túnin og garðana. Til útgræðslunnar verður að nota for, grút, síld, fiskiúrgang, síldarmjöl, þang, ösku og því um líkt.

Síld og fiskiúrgangur þyrfti annaðhvort að grotna í haugum saman við rof eða mómylsnu, eða að öðrum kosti þarf að koma því ofan í jörðina fljótlega, eftir að búið er að bera það á. Liggi það lengi ofan á, éta hrafnarnir ótrúlega mikið af því. Síldarmjöl er góður áburður, dreift yfir snemma vors. Af því þurfa 1000 kg. á hektara. Sé það borið á flögin, er betra að herfa þau eftir að það er borið á.

Þegar búið er að hagnýta innlendar áburðartegundir eftir því sem hægt er, og enn eru eftir flög, sem engan áburð hafa fengið, er ekki um annað að gera en kaupa útlendan áburð, tilbúinn. Vitanlega er það leitt, að þurfa að flytja inn áburð, en það er þó eina ráðið til þess að geta aukið ræktaða landið að verulegum mun, og þetta er það sem allar jarðræktarþjóðir gera, þær kaupa tilbúinn áburð bæði á óræktað land og ræktað.

Reykvíkingar kaupa árlega mikið af fóðurbæti frá útlöndum, en draga mætti úr þeim kaupum, ef heyin ykjust; mun vera ráðlegt að verja nokkru af því fé, sem nú fer fyrir fóðurbæti, til þess að kaupa tilbúinn áburð.

Það eru þrjár tegundir tilbúins áburðar, sem bera þarf á, eru þær kendar við það jurtanæringarefni sem hvert um sig inniheldur Köfnunarefni, fosfórsýru og kalí. Ekkert af þessum þremur næringarefnum má vanta. Það efnið sem skortur er á, veldur uppskerubresti.

Köfnunarenfisáburður.

Það eru aðallega tvær tegundir af honum sem hér koma til greina. Chilesaltpétur og Noregssaltpétur. Þessar tegundir hafa mjög svipaða verkun. Óþarfi að fá þær báðar. Chilesaltpétur er dálítið sterkari (ríkari að köfnunarefni) en Noregssaltpétur.

Chilesaltpétur er unnin úr jörðu á vesturströnd Suður-Ameríku. Hann er borinn á á vorin í byrjun gróanda. Á 1 hektara þarf 250 kg. ef ekkert er borið á af öðrum köfnunarefnisáburði. Réttast er að skifta þessum 250 kg. í tvo helminga og bera fyrri helminginn á snemma í maí þegar búið er að jafna flagið, en hinn helminginn hálfum mánuði síðar, þegar voryrkjunni er lokið. — Chilesaltpétrinum er stráð sem jafnast yfir landið, köglar muldir.

Noregssaltpétur, hann er líka nefndur kalksaltpétur. Norðmenn vinna köfnunarefnið úr loftinu með rafmagni, er þeir framleiða með fossunum. 120 kg. af þessum áburði jafngilda 100 kg. af Chilesaltpétri. Af þessum áburði þarf því 300 kg. á 1 hektara. Hann er borinn á á sama hátt og Chilesaltpétur. Báðar þessar áburðartegundir verða að geymast þar sem væta kemst ekki að þeim. Noregssaltpétur er þó enn næmari fyrir raka en hinn.

Fosfórsýruáburður.

Fleiri en eina tegund getur verið um að velja, en vegna flutningskostnaðar hefir hingað verið flutt sú tegund, sem sterkust er, sú sem er auðugri af fosfórsýru en hinar, nefnist hún súperfosfat með 18—20% fosfórsýru.

Fosfórsúr sölt eru víða um lönd í jarðlögum, samhliða járni. Mest er um framleiðslu þessa áburðar í Þýzkalandi, þá í Englandi, Frakklandi og Ítalíu. Á Norðurlöndum, einkum í Svíþjóð norðanverðri, eru slíkar verksmiðjur.

Súperfosfat er borið á snemma vors. Því er dreift yfir flögin áður en herfað er. Helzt skyidl það herfað vel saman við yfirborð moldarinnar. Af því þarf 300 kg. á 1 hektara.

Kalaíáburður.

Mest er um framleiðslu hans í Þýzkalandi. Þar eru kalísölt sumstaðar í þykkum jarðlögum.

Kalísalt með 37% kalí, er sá kalíáburður, sem ríkastur er af kalí, og þesvegna fluttur hingað frémur en annar. Það er alment mælt með því að bera þennan áburð á að haustinu, þó er hann einatt borinn á snemma vors, bæði hér og erlendis, og lánast vel. Sé kalíáburður borinn í flög sem plægja á, er það gert áður en flögin eru plægð, að öðrum kosti er látið nægja að herfa hann vel saman við flögin. 150 kg. af þessari áburðartegund þarf á hektara.

Í ösku er mikið af kalí. Notkun öskunnr gæti því dregið úr þörfinni á kalíáburði. En hér í bæ reynist erfitt að nota öskuna til áburðar vegna þess að í hana er fleygt glerbrotum, járnarusli o. fl.

Eigi að nota tilbúinn áburð eingöngu, þarf samkvæmt því sem að framan er sagt að bera þessar 3 tegundir á hvern hektara:

250 kg. Chilesaltpétur eða 300 kg. Noregssalp., 300 kg. Superfosfat, 150 kg. Kalísalt.

Eftir því verði, sem var á þessum áburðartegundum síðastl. vor hér í Reykjavík, nemur þetta samtals um 350 kr. á hvern hekt.

Kalk.

Það er venjulega ekki talið með áburðarefnum, af því að jurtirnar nærast svo lítið á því. Jarðveginum er altaf nægilegt kalk til þess að jurtirnar fái af því sem þær þurfa sér til næringar, en kalkið bætir eðlisásigkomulag jarðvegarins og gerir efnabreytinguna örari; gerir jaðefnin að hæfari og betri jurtafæðu, og þess vegna er kalkið borið á í viðlögum í jarðyrkjulöndunum.

Hér á landi er lítil reynsla fengin fyrir gagnsemi kalksins fyrir gróðurinn; það hefir verið horft svo mjög á kostnaðarhliðina, því töluvert mikið þarf af kalki ef að duga á. Innanlands er ekki kalk að fá, nema þá skeljasand. Hann er ágætur til að bæta með mýrarjarðveg, en flutningskostnaður mun gera notkunina víðast hvar óhæfilega kostnaðarsama. Það verður því að flytja inn kalk frá útlöndum, má vera að það borgi sig, allra helzt fyrir garðræktina.

Til jarðræktar er ýmist notað brent kalk eða kolsúrt kalk, hið fyrtalda áhrifameira og þarf því minna af því. Það er mjög misjfnt hve mikið er notað af kalki, þetta frá 1200 til 4000 kg. á hektara, en kalkið er sjaldan borið á oftar en á 10 ára fresti á sama blettinum. Þó er talið álitamál hvort ekki sé betra að bera minna á í einu en gera það oftar. Mest er borið á mýrarjarðveg. Þurkun og bylting jarðvegarins dregur úr kalkþörfinni.

Helzt er kalkið borið á að haustinu: sé það gert að vorinu verður það að gerast nokkru áður en sáð er. Í görðum og akurlendi er það plægt og herfað saman við moldina, þó skyldi ekki plægja það djúpt. Á graslendi er það borið á að haustinu eða snemma vors.

Gísli gerlafræðingur Guðmundsson hefir rannsakað jarðveg í 7 erfðafestulöndum. Bendir sú rannsókn í þá átt að þörf sé á kalki, þó er það ekki svo eindregið að ástæða sé til að hvetja menn til mikilla kalkkaupa í vor, kostnaður yrði mikill, en árangur ekki eins viss. Æskilegt væri það að hver landeigandi gerði sem fyrst tilraunir með það sjálfur hvern árangur kalkið hefði, áður en hann legði í mikil kalkkaup.

Einar Helgason.

— Vísir —

Sjálfstjórn.

Í hverju er sjálfstjórn fólgin?

Í svo mörgum dæmum að ekki verða upptalin í fám orðum. Frá vöggunni til grafarinnar þarf maðurinn að temja sér sjálfsvald.

En því miður sýnast vera of fáir sem skilja þá nauðsyn, jafnvel þó margir foreldrar hafi lagt mestu alúð á að kenna barninu að æfa þennan mikilsverða hæfileika í uppeldinu.

Þá virðist sem það gleymi því þegar það stækkar og fer sjálft að ráða yfir sér.

Þá sleppir það taumhaldinu og lætur berast með straumnum þar til það sogast í hringiðu lífsins; bíður svo átektar hvort því skolar á land eða ekki.

Þá rís aftur upp í huga manns spurningin, hvað er sjálfstjórnin? Og þó mér hafi máske fundist eins erfitt að læra hana eins og mörgum öðrum, þá finst mér svarið liggja beint við.

Það er hversdags skynsemi og viljakraftur.

En því leggja svo margir, bæði menn og konur, þó kallast megi greint fólk, þessa nauðsynja gáfu til hliðar?

Af því að reynslan hefir ekki enn getað kent því að færa sér hana í nyt. Það virðist vera meir en lítil reynsla sem þarf til að kenna sumu fólki að lifa, og álít eg að það stafi mjög oft af eintómu kæruleysi.

Það reynir ekki að efla sína eigin dómgreind, heldur lætur vaða á súðum.

Því finst það svo mikið léttar heldur en að læra að hugsa fyrir sjálft sig.

Flest öll villa stafar meira af vanþekkingu á sjálfum sér og kringumstæðunum, heldur en af ásettu ráði.

Hvert er þá meðalið til að lækna þennan andlega sjúkdóm. Eg nefni það því nafni, því eg álít að sálin sé ekki í heilbrigðu ástandi þegar hugsanrnar geta ekki stöðvast nóg til þess að stefna að einhverju vissu marki.

Ungdóminum er síður láandi þó hann leiðist afvega ef fullorðna og reynda fólkið gengur á undan með óvarlegum eftirdæmum. Og til þess að reyna að frelsa ungdóminn frá þessari andlegu sýki, sýnist vera stór þörf á að bæta einni skyldugrein meir inn með hinum námsgreinunum inní barna skólana.

Það finst mér of lengi hafa verið vanrækt.

Gæti ekki skeð að barnið veitti eins mikið athygli siðferðisnámsgrein eins og hinum, og skelti síður skollaeyrunum við áminningum móðurinnar ef lögð væri jafnmikil rækt við að kenna hana í alþýðuskólunum, eins og annað?

Ef það væri mögulegt í námsstundum barnsins að styðja og efla gott innræti hjá þeim og uppörfa það til þess að reyna að reyna að skilja lífið í sinni réttu

(Framhald á 7. síðu)

Abyggileg ljós og Aflgjafi.

Vér ábyrgjumst yður varanlega og óslitna

ÞJONUSTU.

ér æskjum virðingarfylst viðskifta jafnt fyrir VERKSMIÐJUR sem HEIMILI. Tals. Main 9580. CONTRACT DEPT. Umboðsmaður vor er reiðubúinn að finna yður að máli og gefa yður kostnaðaráætlun.

Winnipeg Electric Railway Co.

A. W. McLimont, Gen'l Manager.

Auglýsið í Heimskringlu

Nýjar vörubirgðir Timbur, Fjalviður af öllum tegundum, geirettur og allskonar aðrir strikaðir tiglar, hurðir og gluggar.

Komið og sjáið vörur. Vér erum ætíð fúsir að sýna, þó ekkert sé keypt.

The Empire Sash & Door Co.

Limited

HENRY AVE. EAST — WINNIPEG

KOL

HREINASTA og BESTA tegund KOLA

bæði til HEIMANOTKUNAR og fyrir STÓRHÝSI

Allur flutningur með BIFREIÐ.

Empire Coal Co. Limited

Tals. N6357 — 6358 — 603 ELECTRIC RWY BLDG

Skuggar og Skin

Eftir Ethel Hebble.

Þýdd af S. M. Long.

470 blaðsíður af spennandi lesmáli

Verð $1.00

THE VIKING PRESS, LTD.

DR. KR. J. AUSTMANN
810 Sterling Bank Bldg.,
Cor. Portage & Smith
Phone A2737
Viðtalst. 4—6 og 7—9 e. h.
Heimili að 469 Simcoe St.
Phone Sh. 2758

Dr. A. Blöndal
818 SOMERSET BLDG.
Talsími A.4927
Stundar sérstaklega kvensjúkdóma og barna-sjúkdóma. Að hitta kl. 10—12 f.h. og 3—5 e.h.
Heimili: Ste. 10 Vingolf Apts.
Horninu á Agnes og Ellice.
Sími Sher. 7673

Dr. T. R. Whaley
Phone A 9021
Sérfræðingar í endaþarmssjúkdómum. Verkið gert undir
"Local Anesthesia"
Skrifst. 218 Curry Bldg. á móti Pósthúsinu.
Viðtalstímar 9--12 og 2--5 og eftir umtali.

RALPH A. COOPER
Registered Optometrist and Optician
762 Mulvey Ave., Fort Rouge, WINNIPEG.
Talsími F.R. 3876
Óvanalega nákvæm augnaskoðun, og gleraugu fyrir minna verð en vanalega gerist.

O. P. SIGURÐSSON,
klæðskeri
662 Notre Dame Ave. (við hornið á Sherbrooke St.
Fataefni af beztu tegund og úr miklu að velja.
Komið inn og skoðið.
Alt verk vort ábyrgst að vera vel af hendi leyst.
Suits made to order.
Breytingar og viðgerðir á fötum með mjög rýmilegu verði

W. J. LINDAL & CO.
W. J. Lindal — J. H. Lindal
B. Stefánsson
Íslenzkir lögfræðingar
1207 Union Trust Building, Wpg.
Talsími A4963
Þeir hafa einnig skrifstofur að Lundar, Riverton og Gimli og eru þar að hitta á eftirfylgjandi tímum:
Lundar á hverjum miðvikudegi.
Riverton, fyrsta og þriðja hvern þriðjudag í hverjum mánuði.
Gimli, fyrsta og þriðjahvern miðvikudag í hverjum mánuði.

ARNI G. EGGERTSON
íslenzkur lögfræðingur.
Í félagi við McDonald & Nicol, hefir heimild til þess að flytja mál bæði í Manitoba og Saskatchewan.
Skrifstofa: Wynyard, Sask.

Y. M. C. A.
Barber Shop
Vér óskum eftir viðskiftum yðar og ábyrgjumst gott verk og fullkomnasta hreinlæti. Komið einu sinni og þér munuð koma aftur.
F. TEMPLE
Y.M.C.A. Bldg., — Vaughan St.

Arni Anderson — E. P. Garland
GARLAND & ANDERSON
LÖGFRÆÐINGAR
Phone: A-2197
801 Electric Railway Chambers

RES. 'PHONE: F. R. 3755
Dr. GEO. H. CARLISLE
Stundar Eingöngu Eyrna, Augn Nef og Kverka-sjúkdóma
ROOM 710 STERLING BANK
Phone: A2001

Dr. M. B. Halldorson
401 BOYD BUILDING
Tals.: A 3674. Cor. Port. og Edm.
Stundar einvörðungu berklasýki og aðra lungnasjúkdóma. Er að finna á skrifstofu sinni kl. 11 til 12 f.m. og kl. 2 til 4 e. m.—Heimili að 46 Alloway Ave.

Talsími: A8889
Dr. J. G. Snidal
TANNLÆKNIR
614 Somerset Block
Portage Ave. — WINNIPEG

Dr. J. Stefánsson
600 Sterling Bank Bldg.
Horni Portage og Smith
Stundar eingöngu augna, eyrna, nef og kverka-sjúkdóma. Að hitta frá kl. 10 til 12 f.h. og kl. 2 til 5. e.h.
Phone: A3521
627 McMillan Ave. — Winnipeg

Talsími: A 3521
Dr. J. Olson
Tannlæknir
602 Sterling Bank Bldg.
Portagi Ave. and Smith St.
Winnipeg

A. S. BARDAL
selur líkkistur og annast um útfarir. Allur útbúnaður sá bezti Ennfremur selur hann allskonar minnisvarða og legsteina.....:....:
843 SHERBROOKE ST.
Phone: N 6607 — WINNIPEG

TH. JOHNSON,
Úrmakari og Gullsmiður
Selur giftingaleyfisbréf.
Sérstakt athygli veitt pöntunum og viðgjörðum útan af landi.
248 Main St. — Phone: A4637

J. J. Swanson — H. G. Henrickson
J. J. SWANSON & CO.
FASTEIGNASALAR OG — peninga miðlar.
Talsími A6349
808 Paris Building — Winnipeg

Phone A8677 — 639 Notre Dame
JENKINS & CO.
The Family Shoe Store
D. Macphail, Mgr. — Winnipeg

UNIQUE SHOE REPAIRING
Hið óviðjafnanlegasta, bezta og ódýrasta skóviðgerðarverkstæði í borginni.
A. JOHNSON
660 Notre Dame — eigandi

COX FUEL
COAL and WOOD
Corner Sargent and Alverstone
Tamrac
Pine
Poplar
Call or phone for prices.
Phone: A 4031

ORIENTAL HOTEL
Eina al-íslenzka hótelið í bænum. Beint á móti Royal Alexandra hótelinu. Bezti staðurinn fyrir landa sem með lestunum koma og fara, að gista á.
Ráðsmaður: Th. Bjarnason.